

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Tatiana Seroveț, reprezentată de către avocatul Eugeniu Musteață, casată hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o hotărâre nouă,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2017, Tatiana Seroveț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor reclamanta a indicat că la 30 octombrie 2015, aflându-se la volanul automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, care îi aparține cu drept de proprietate, a fost tamponată la intersecția străzilor Sfatul Țării și Columna, mun. Chișinău, de către automobilul de model xxx, număr de înmatriculare xxx, la volanul căruia se afla Busuioc Vitalie.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 215508 din 30 octombrie 2015, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Busuioc Vitalie, în baza art. 242 alin. (1) Cod contravențional.

Tatiana Seroveț a specificat că la data producerii accidentului rutier automobilul de model „Nissan”, număr de înmatriculare xxx, era asigurat în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, încheiat cu Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”.

Reclamanta a precizat că pentru evaluarea prejudiciului, a fost contractat un evaluator acceptat de ambele părți, din cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, Ciobanu Adrian, cu participarea reprezentantului pârâtului, iar prin raportul nr. 00067 din 04 noiembrie 2015, s-a constatat că prejudiciul cauzat a constituit suma de 219740,05 lei.

Dat fiind faptul că automobilul de model xxx era fabricat în anul 2012, la momentul producerii accidentului pe piața autohtonă și pe internet nu existau astfel de automobile în vânzare, iar evaluatorul a indicat prețul automobilului menționând că a fost stabilit conform pieții auto din Republica Moldova, presei economice actuale și a datelor de pe internet, fără a indica sursele de comparație concrete, dar a indicat la general, respectiv au apărut dubii referitor la estimarea valorii acestuia.

A menționat Tatiana Seroveț că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 295 din 26 februarie 2016, întocmit de expertul Centrului Național de Expertize Judiciare, Cechin Adrian, s-a constatat că valoarea unui automobil analogic de model xxx, anul producerii 2012, reieșind din costul acestuia nou de 18400 euro, la 29 octombrie 2015 putea constitui 293821 lei.

Totodată, automobilul de model xxx a fost evaluat și de către Peugeot Centru, de către Societatea cu Răspundere Limitată „Autoconcord”, care a stabilit că valoarea automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, constituie suma de 13130 euro.

Ulterior, prin cererea din 02 noiembrie 2015 a solicitat pârâtului achitarea despăgubirii de asigurare, însă prin răspunsul nr. 912.15 din 23 decembrie 2015 a fost informată că Societatea pe Acțiuni „Acord Grup” va achita doar suma de 147133,80 lei.

Nefiind de acord cu răspunsul respectiv, la 16 martie 2016 s-a adresat cu cerere către pîrît, prin care a solicitat repararea prejudiciului integral, însă a fost lăsată fără răspuns.

La 09 iunie 2016 repetat s-a adresat cu cerere privind repararea prejudiciului integral, iar prin scrisoarea din 22 iunie 2016 cererea a fost respinsă pe motiv că solicitarea contravine legii, precum și că au achitat de fapt suma de 150032,17 lei și nu 147 133,80 de lei.

Reclamanta consideră că refuzul pârâtului este ilegal și neîntemeiat, deoarece analizînd coraportul dintre valoarea pagubei real suportate de 219740 lei și costul automobilului la momentul producerii accidentului de 293821 de lei, se constată că valoarea pagubei real suportate constituie 74,78%, adică dauna este una parțială, prin urmare, urmează a fi reparat prejudiciul de 219740,05 lei.

S-a mai precizat că la evaluarea pagubelor de către expertul din cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, Ciobanu Adrian, a participat și reprezentantul pârâtului, care nu a avut obiecții și a acceptat concluziile evaluatorului.

În cazul în care persoana păgubită nu este de acord cu decizia asigurătorului privind cuantumul despăgubirii de asigurare, acesta plătește totuși despăgubirea în cuantumul stabilit, iar persoana păgubită are dreptul să atace decizia asigurătorului în instanța de judecată.

Tatiana Seroveț a mai specificat că deși părțile au căzut de acord cu evaluatorul Societatea cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, Ciobanu Adrian,

reclamantei s-a propus să semneze doar actul de examinare a mijlocului de transport din 04 noiembrie 2015, cu care este de acord, iar cu raportul de evaluare a pagubei nu a făcut cunoștință sub nici o formă, pentru a putea depune obiecții.

Reclamanta a reiterat că potrivit raportului nr. 00067 din 04 noiembrie 2015 evaluatorul a constatat că prejudiciul cauzat pentru repararea automobilului a constituit 219740,05 lei, care este compus din valoarea pieselor în sumă de 196708,51 lei, valoarea materialelor în sumă de 4779,54 de lei, valoarea manoperei în sumă de 18252 de lei, iar prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 295 din 26 februarie 2016, s-a constatat că valoarea unui automobil analogic de model xxx, anul producerii 2012, reieșind din costul acestuia nou de 18400 euro, la 29 octombrie 2015, putea constitui 293821 lei. În acest caz, la reparația autovehiculului se vor utiliza părți componente și piese originale noi.

Totodată, reclamanta a punctat că potrivit informației eliberată de către Peugeot Centru din 11 noiembrie 2015, pentru repararea automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, este necesară suma de 306720 de lei.

Prin urmare, nu este clar cum pârâtul a stabilit suma de 150032,17 lei pentru repararea automobilului respectiv, în contextul în care expertul a indicat suma de 219740,05 lei, iar unitatea de specialitate a indicat suma de 306720 lei.

A menționat Tatiana Seroveț că informația furnizată de către Peugeot Centru din 11 noiembrie 2015, în temeiul raportului nr. 00067 din 04 noiembrie 2015, a fost acceptată de părți, și dat fiind faptul că expertul a indicat suma prejudiciului în cuantum de 219740,05 lei, iar Societatea pe Acțiuni „Acord Grup” a achitat doar suma 150032,17 lei, se conchide că pârâtul urmează să mai achite suma de 69707,88 de lei.

Totodată, ca urmare a neachitării despăgubirii de asigurare, consideră reclamanta că pârâtul urmează să achite dobânda de întârziere, precum și penalitatea în mărime de 0,1% din suma despăgubirii pentru fiecare zi de întârziere.

A solicitat Tatiana Seroveț încasarea în beneficiul său din contul Societății pe Acțiuni „Acord Grup” suma de 69707,88 de lei – cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 11793,05 lei – cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 12547,42 de lei – cu titlu de penalitate precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a dobânzii de întârziere, a penalității și cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 85, 88-97).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a considerat că probele anexate la dosar nu justifică pretențiile indicate în cererea de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 octombrie 2017, Tatiana Seroveț, reprezentată de către avocatul Eugeniu Musteață, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Tatiana Seroveț, reprezentată de către avocatul Eugeniu Musteață, casată hotărîrea din 16 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind emisă o hotărîre nouă prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț.

S-a dispus încasarea din contul Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, în beneficiul Tatiane Seroveț diferența pagubei produse de riscul asigurat în mărime de 69707,88 lei, dobânda de întârziere în mărime de 11793,05 lei, penalitatea în mărime de 12547,42 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 4936,80 lei, în total suma de 98985,15 lei (f.d. 150, 152-163).

Pentru a hotărî astfel instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei și în consecință a adoptat o hotărîre neîntemeiată.

Invocînd ilegalitatea deciziei instanței de apel, la 24 mai 2018, Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a reținut și elucidat circumstanțele esențiale pentru justa soluționare a litigiului, nu au fost apreciate toate probele anexate la dosar, probe care sunt contradictorii și care necesitau explicarea cu suficientă claritate a motivului pentru care au fost acceptate, respinse sau reținute la baza adoptării deciziei.

Consideră recurenta că concluzia instanței de apel privind admiterea argumentelor întru susținerea pretențiilor apelantei-recurente este nemotivată și care necesită o analiză mai amplă a circumstanțelor cauzei, totodată consideră decizia instanței de apel ca fiind ilegală, dictată de concluzii nemotivate.

S-a mai indicat că la capitolul legalității hotărîrilor instanței de judecată, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, în repetate rînduri a statuat necesitatea motivării hotărîrilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.

Potrivit art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs constată că prin scrisoarea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2018, în adresa părților a fost expediată copia deciziei instanței de apel (f.d. 164).

Avocatul Natalia Vladimirov, reprezentanta Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP” a recepționat copia deciziei recurate la 22 mai 2018 (f.d. 176), respectiv recursul declarat la 24 mai 2018 se consideră depus în termen.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2018 recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov, a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov, întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. f) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Actele cauzei confirmă faptul că la 12 iunie 2017, Tatiana Seroveț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc, prin care a solicitat încasarea în beneficiul său din contul Societății pe Acțiuni „Acord Grup” suma de 69707,88 de lei – cu titlu de despăgubire de asigurare, suma de 11793,05 lei – cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 12547,42 de lei – cu titlu de penalitate precum și cheltuielile de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei date, prin hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț.

Ulterior, instanța de apel, prin decizia din 24 aprilie 2018 a admis apelul declarat de către Tatiana Seroveț, reprezentată de către avocatul Eugeniu Musteață, a casat hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a emis hotărâre prin care a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc, cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând situația de fapt din cauza dată, în raport cu normele de drept material pertinente, reține că concluzia primei instanțe privind necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț este justă, avînd la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă. Hotărârea primei instanțe a fost adoptată cu respectarea normelor de procedură și cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

În susținerea concluziei menționate, instanța de recurs consideră oportun de a scoate în evidență prevederile art. 1301 Cod civil, care statuează că prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de asigurare, iar

acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Astfel, contractul de asigurare este un contract sinalagmatic, cu titlu oneros și un contract consensual, deoarece pentru a produce efecte juridice este necesar consimțământul părților. Contractul de asigurare este aleatoriu, deoarece întinderea și chiar existența obligației pentru asigurător nu se cunoaște în momentul încheierii contractului, deoarece depinde de un eveniment viitor și incert.

În conformitate cu art. 1304 alin. (2) Cod civil, asigurarea contra daune cuprinde asigurarea bunurilor și asigurarea de răspundere civilă.

Instanța de recurs punctează că legiuitorul în dispoziția normei precitate, a stabilit două forme de asigurare contra daune, și anume, asigurare de bunuri și asigurare de răspundere civilă.

În asigurarea de bunuri, obiectul asigurării îl constituie un anumit bun pentru caz de pierdere, furt sau alte evenimente. Bunul poate fi asigurat de proprietar sau de o altă persoană care îl deține în posesie și folosință. Fiecare persoană poate asigura bunul în mărimea interesului pe care îl are pentru păstrarea lui.

Suma asigurată se stabilește în limitele valorii reale a bunului la data încheierii contractului, valoare ce nu poate fi depășită. Despăgubirea de asigurare se plătește în limita sumei asigurate, dar nu poate depăși valoarea bunului la momentul producerii cazului asigurat.

În cazul asigurării de răspundere civilă, obiectul asigurării constă într-o valoare patrimonială egală cu despăgubirea ce ar urma să o plătească asiguratul terței persoane pe care a prejudiciat-o prin săvârșirea unei fapte ilicite. Această asigurare acoperă nu numai răspunderea pentru fapta proprie a asiguratului, dar și răspunderea pentru fapta altuia.

Totodată, conform art. 1327 alin. (1) Cod civil, asiguratul este obligat să-l anunțe de îndată pe asigurător despre producerea cazului asigurat.

În acest sens, Colegiul accentuează că una din obligațiile de bază ale asiguratului este de a informa asigurătorul despre producerea cazului asigurat. Fiind la timp informat asigurătorul poate lua măsuri în vederea reducerii daunei, el poate asigura salvarea bunului asigurat cu mijloace proprii. În afară de aceasta, informarea imediată a asigurătorului permite acestuia de a examina imediat bunul asigurat, pentru a constata cuantumul daunei cauzate în urma producerii cazului asigurat.

Instanța de recurs consideră necesar de a scoate în evidență și prevederile art. 3 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, care statuează că obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului și utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) din aceeași Lege, la producerea accidentului de autovehicul, asiguratul sau utilizatorul de autovehicul este obligat:

- a) să întreprindă toate acțiunile posibile pentru diminuarea pagubelor produse;

b) să notifice organele poliției sau alte organe de drept despre accidentul de autovehicul imediat după producerea lui, cerînd întocmirea actelor referitor la cauzele și circumstanțele producerii accidentului, precum și la consecințele lui;

c) în 48 de ore din momentul producerii accidentului, să înștiințeze asiguratorul care a emis polița de asigurare RCA sau certificatul de asigurare „Carte Verde”; participanții la accident care dețin polițe de asigurare RCA și/sau certificate de asigurare „Carte Verde”, indiferent de rezultatele constatării vinovatului, anunță asiguratorii respectivi și sînt obligați să nu întreprindă de sine stătător măsuri de reparare a pagubelor;

d) să notifice participanții la accident, păgubitul sau apropiații lui despre faptul că posedă poliță de asigurare RCA și/sau certificat de asigurare „Carte Verde” și să pună la dispoziția acestora informațiile necesare despre asigurator;

e) să prezinte, personal sau prin reprezentantul său legal, la sediul asiguratorului ori al reprezentantului de despăgubiri, actul organelor și instituțiilor competente cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, certificatul de înmatriculare și raportul de inspecție tehnică periodică a autovehiculului cu care a provocat accidentul. Documentele menționate se depun în copii certificate de către asigurat sau în original pentru efectuarea copiilor de către asigurator;

f) să asigure, la solicitarea asiguratorului, accesul la autovehiculul cu care a provocat accidentul.

Totodată, conform art. 19 din Legea precitată, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul este obligat:

a) să deschidă dosar de daune;

b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art.21 alin.(3) lit.a) dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului astfel de informații certificate în modul corespunzător;

c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor;

d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului;

e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor;

f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

Asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

În continuare, instanța de recurs menționează că din materialele administrate la dosar rezultă că la 30 octombrie 2015, în mun.Chișinău la intersecția străzilor Sfatul Țării și Columna, s-a produs accidentul rutier, în care au fost implicate automobilul de model xxx, număr de înmatriculare xxx, care aparține cu drept de proprietate Tatiane Seroveț și automobilul de model xxx, număr de înmatriculare

xxx, condus de Busuioc Vitalie, care deținea certificatul de asigurare de RCAI 0016066492, eliberat de Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”.

Potrivit procesului verbal cu privire la contravenție din 30 octombrie 2015, Busuioc Vitalie a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în mărime de 40 u.c. (f.d. 15).

Deci, situația din cauza dată constituie un caz asigurat.

Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, în baza cererii Tatiane Seroveț din 02 noiembrie 2015, a întocmit dosarul de daune nr. 272/15 RCA, iar la 04 noiembrie 2015 a fost întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 2552/1 IA (f.d. 8-9).

Colegiul menționează că, prin raportul de evaluare nr. 00067 din 04 noiembrie 2015, întocmit de Societatea cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, s-a stabilit că valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, constituie 219740,05 lei, iar costul mediu de piață a unui automobil analogic, conform datelor pieței auto din Republica Moldova la ziua examinării constituie 219603 lei.

Totodată, s-a indicat că conform tehnologiei de recondiționare a autovehiculelor avariate, automobilul de model xxx, număr de înmatriculare xxx, nu este rațional de reparat, deoarece valoarea cheltuielilor depășesc valoarea medie de piață a unui automobil analogic (f.d. 17-24).

Conform procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 272/15 din 09 noiembrie 2015 urmare a examinării autovehiculului de model „Peugeot-3008”, număr de înmatriculare xxx, au fost stabilite defectele pentru lichidarea cărora sunt necesare lucrări de reparație/înlocuire, totodată părțile au convenit că evaluarea costului reparației va fi efectuată la unitatea specializată (expert independent) Societatea cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus” (f.d. 58).

Potrivit raportului de evaluare Anexă la raportul de evaluare nr. 2552/11A, întocmit de expertul evaluator Ciobanu Adrian din cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, s-a stabilit că valoarea rămasă a automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, constituie 69570,23 lei (f.d. 59-60).

Colegiul specifică faptul că la 21 martie 2016, Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, prin dispoziția nr. 272/15 RCA, a stabilit spre achitare Tatiane Seroveț despăgubirea de asigurare pentru deteriorarea automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, în cuantum de 150032,17 lei (f.d. 61).

Totodată, instanța de recurs punctează că potrivit declarațiilor reprezentantului pârâtului/recurent Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, care nu au fost negate de către reprezentantul reclamantei Seroveț Tatiana, Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP” a achitat reclamantei/intimate despăgubirea de asigurare în mărime de 150032,17 lei.

De menționat că la 22 iunie 2016, Seroveț Tatiana a înaintat Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP” pretenția, prin care a solicitat recalcularea despăgubirii de asigurare pentru prejudiciul cauzat automobilului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, în urma accidentului rutier din 30 octombrie 2015, cu plata diferenței despăgubirii de asigurare în mărime de 72707 lei (f.d. 12), însă prin

răspunsul Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP” nr. 51516 din 22 iunie 2016, s-a refuzat achitarea diferenței despăgubirii de asigurare solicitate (f.d.14).

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că în conformitate art. 21 alin. (1), (5) și (7) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, la depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asigurătorul sau, după caz, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule deschide dosar de daune și constată pagubele în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. c).

Eventualele obiecții ale părților cu privire la pagubele constatate se menționează în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta. Persoana păgubită este în drept să ia cunoștință de toate documentele din dosarul de daune, exprimându-și acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de asigurător.

Conform art. 22 alin. (1) și (7) din aceeași Lege, despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asigurător or, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabilește în conformitate cu legislația în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ținându-se cont de pretențiile formulate de persoana păgubită, fără a se depăși diferența dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului și valoarea rămasă și limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

Instanța de recurs precizează că în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea precitată, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.

Totodată, potrivit art. 2 din aceeași Lege, prin daună totală se subînțelege distrugerea sau avarierea autovehiculului în măsura în care recondiționarea sau înlocuirea părților componente și a pieselor avariate nu mai este posibilă ori în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului. Iar, valoarea rămasă constituie valoarea părților din autovehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile în caz de daună totală a acestuia.

Prin urmare, coroborând situația de fapt din cauza dată, cu normele de drept material citate, instanța de recurs menționează că prin probele pertinente și admisibile anexate la dosar se confirmă faptul că în urma accidentului rutier din 30 octombrie 2015 automobilul de model xxx, număr de înmatriculare xxx, a fost avariat total, deoarece valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului.

În acest sens, instanța de recurs reține relevante prevederile art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule – despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă.

Potrivit raportului de evaluare a pagubei nr. 1552/11A din 02 noiembrie 2015, valoarea automobilului de model de model xxx, număr de înmatriculare xxx la data producerii accidentului rutier constituia 219603 lei, iar valoarea prejudiciului cauzat proprietarului autovehiculului respectiv constituie 219740,05 (f.d. 23).

Conform Anexei la raportul de evaluare enunțat, valoarea rămasă a automobilului respectiv constituie 69570,23 lei (f.d. 60).

Astfel, este evident că valoarea pagubei real suportate (219740,05 lei) depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului (219603 lei).

În consecință, respectând prevederile art. 23 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, despăgubirea de asigurare în cauza dată constituie 150032,77 lei (219603 - 69570,23 = 150032,77), suma achitată de către asigurator reclamantei intimat (f.d. 61).

Colegiul menționează că este neîntemeiată concluzia instanței de apel prin care a stabilit că reieșind din coraportul dintre valoarea pagubei real suportate de 219740 lei și valoarea automobilului la momentul accidentului de 293821 lei, se constată că valoarea pagubei real suportate constituie 74, 78 %, adică dauna este una parțială și în temeiul art. 23 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, urmează a fi reparat prejudiciul de 219740, 05 lei, adică valoarea pagubei real suportate.

În acest sens, instanța de recurs reține că prima instanță corect a stabilit faptul că mărimea despăgubirii de asigurare, atît în cazul distrugerii, cît și avarierii autovehiculului, nu poate depăși valoarea pagubei real suportate, diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă conform actului de reevaluare, încheiat de către o unitate de specialitate, și limita despăgubirii prevăzută de art. 14 alin. (2), art. 22 alin. (7) și art. 23 alin. (1) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Prin urmare, Colegiul accentuează că valoarea rămasă a autovehiculului de model xxx, număr de înmatriculare xxx, accidentat la 30 octombrie 2015, conform raportului de evaluare Anexă la raportul de evaluare nr. 2552/11A, întocmit de expertul evaluator Ciobanu Adrian din cadrul Societății cu Răspundere Limitată „Exauto-Plus”, constituie 69570,23 lei, cuantumul căruia nu a fost contestat de către reclamantă/intimată.

Astfel, prima instanță just a concluzionat că Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP” cu respectarea prevederilor art. 23 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, a stabilit și achitat reclamantei Seroveț Tatiana despăgubirea de asigurare în mărime de 150032,17 lei, ceea ce constituie diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă, adică valoarea părților din autovehicul rămase neavariate stabilită conform actului de reevaluare, încheiat de o unitate de specialitate, acceptată de părți.

Totodată, corect prima instanță a respins argumentul reclamantei/intimatei precum că conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 295 din 26 februarie 2016, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, s-a constatat că valoarea unui automobil analogic de model xxx, anul producerii 2012, reieșind

din costul acestuia nou de 18400 euro, la 29 octombrie 2015 putea constitui 293821 lei, prin urmare, analizând coraportul dintre costul automobilului la momentul accidentului de 293821 lei și valoarea pagubei real suportate de 219740,05 lei, valoarea pagubei real suportate ar constituie 74,78%, dauna fiind una parțială și urmează a fi aplicat art. 23 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, iar asigurătorul urmează să achite prejudiciul de 219 740,05 lei.

În acest sens, instanța de recurs reține că potrivit probelor administrate la dosar, Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP” a prezentat factura fiscală seria HB nr. 0957750 din 21 noiembrie 2012, eliberată de Societatea cu Răspundere Limitată „Autoconcord”, conform căruia costul automobilului de model „Peugeot-3008”, procurat de către Seroveț Tatiana, a constituit suma de 290425,60 lei (f.d. 62).

Prin urmare, Colegiul remarcă faptul că valoarea automobilului de model xxx, anul fabricării 2012, la data producerii accidentului rutier 29 octombrie 2015 în mărime de 293821 lei, stabilită prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 295 din 26 februarie 2016 este mai mare de cât prețul achitat de către Seroveț Tatiana pentru automobilul respectiv la 21 noiembrie 2012, în mărime de 290425,60 lei.

Astfel, instanța de recurs menționează că o asemenea situație nu poate fi admisă or, din data procurării automobilului de model xxx și pînă la data producerii accidentului rutier, au trecut aproximativ 3 ani și 3 luni, timp în care automobilul respectiv a suferit un anumit grad de uzură în urma utilizării acestuia, iar aceste circumstanțe influențează substanțial asupra valorii automobilului, care odată cu trecerea timpului se diminuează.

De menționat că prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă prima instanță corect a apreciat critic raportul de constatare tehnico-științifică nr. 295 din 26 februarie 2016, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, prin care s-a stabilit că la 29 octombrie 2015, valoarea unui automobil analogic de model xxx, anul producerii 2012, putea constitui 293821 lei.

În consecință, Judecătoria Chișinău, sediul Centru just a remarcat că pretenția reclamantei/intimate cu privire la încasarea din contul Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP” în beneficiul Tatiane Seroveț a diferenței despăgubirii de asigurare în mărime de 69707,88 lei este nefondată, în consecință și pretențiile privind încasarea penalității în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere din suma diferenței despăgubirii de asigurare în valoare de 12547,42 lei, încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 11793,05 lei și cheltuielilor de judecată, sunt nefondate.

Instanța de recurs concluzionează că este legală și întemeiată hotărîrea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din care motive urmează a fi menținută.

Așa fiind, avînd în vedere că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărîrea primei instanțe este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, concluzionează de a admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov, a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „ACORD GRUP”, reprezentată de către avocatul Natalia Vladimirov.

Se casează decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Seroveț împotriva Societății pe Acțiuni „ACORD GRUP”, intervenient accesoriu Vitalie Busuioc cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, a dobânzii de întârziere, a penalității și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Maria Ghervas

Nicoale Craiu

Mariana Pitic

Victor Burduh